

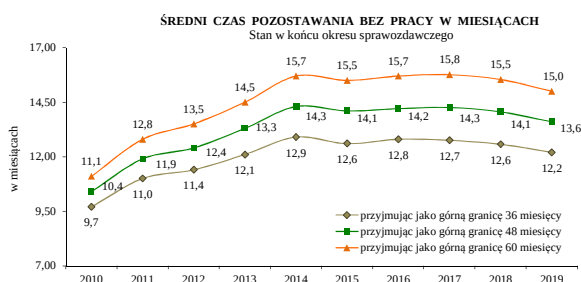
Warszawa, dnia 6 maja 2020 r.

BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY OD MOMENTU ZAREJESTROWANIA SIĘ ORAZ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W 2019 ROKU

I. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się¹

Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy było w 2019 r. długie, ponad 12-miesięczne pozostawanie bez pracy. W końcu 2019 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 866,4 tys. osób, w tym **328,9 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się. Osoby te stanowiły 38% ogółu bezrobotnych**, co oznacza, że prawie 4 na 10 zarejestrowanych bezrobotnych ponad rok pozostawało bez pracy. W skali roku przy spadku liczby bezrobotnych o 10,6%, liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zmniejszyła się o 14,2%.

Mimo utrzymywania się wysokiej liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy powyżej 24 miesięcy, należy zauważyć systematyczny spadek liczby osób bezrobotnych w tej grupie. **W końcu 2019 r. w grupie najdłuższej oczekujących na podjęcie zatrudnienia znalazło się 201,2 tys. osób, tj. 23,2% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do 2018 r. odnotowano spadek o 38,6 tys. osób, tj. 16,1%.**

Podstawowym czynnikiem różnicującym czas pozostawania bez pracy była płeć. Średni czas pozostawania w statystykach bezrobotnych kobiet wyniósł w końcu 2019 r. 13,2 miesiąca, a mężczyźn 10,9 miesiąca. Zatem kobiety poszukiwały zatrudnienia ponad 2 miesiące dłużej niż mężczyźni.

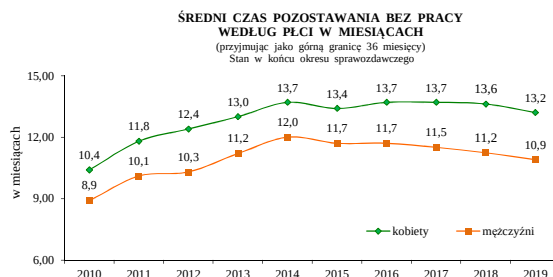
W przypadku miejsca zamieszkania zróżnicowanie czasu pozostawania bez pracy było mniej zauważalne. W końcu 2019 r. średni czas pozostawania bez pracy bezrobotnych zamieszkających na wsi wyniósł 12,6 miesiąca, a dla zamieszkających w mieście wyniósł 11,8 miesiąca. Średni czas pozostawania bez pracy zdeterminowany był natomiast przez takie czynniki, jak wiek, czy poziom wykształcenia. **Niższy wiek i wyższy poziom wykształcenia, choć nie wykluczały tego całkowicie, to zmniejszały prawdopodobieństwo pozostawania bez pracy powyżej 12 miesięcy.** Dla osób w wieku 18–24 lata w końcu 2019 r. średni czas pozostawania w rejestrach wynosił 7,2 miesiąca, następnie wraz z wiekiem wielkość omawianego wskaźnika wzrastała aż do poziomu 16,2 miesiąca w przypadku bezrobotnych w wieku 60 lat i więcej.

Również wyższy poziom wykształcenia wpływał korzystnie na okres pozostawania bez pracy. W końcu 2019 r. **bezrobotni z wykształceniem wyższym poszukiwali zatrudnienia 10,6 miesiąca, podczas gdy bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej pozostawali w rejestrach bezrobotnych 13,2 miesiąca.**

W końcu 2019 r. najdłuższy czas pozostawania bez pracy dotyczył osób nie posiadających stażu pracy, które średnio 14,2 miesiąca znajdowały się w ewidencji bezrobotnych oraz ze stażem 20–30 lat – 12,6 miesiąca. Natomiast najkrócej pozostawały bez pracy osoby ze stażem 30 lat i więcej – 10,8 miesiąca oraz ze stażem 1–5 lat – 11,5 miesiąca.

W końcu 2019 r., przyjmując jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy 36 miesięcy, **średni czas pozostawania bez pracy wyniósł 12,2 miesiąca wobec 12,6 miesiąca przed rokiem.** Po zwiększeniu górnej granicy czasu pozostawania bez pracy do 48 miesięcy, wówczas średni czas pozostawania bez pracy wyniósł 13,6 miesiąca, a przy granicy 60 miesięcy – 15 miesięcy.²

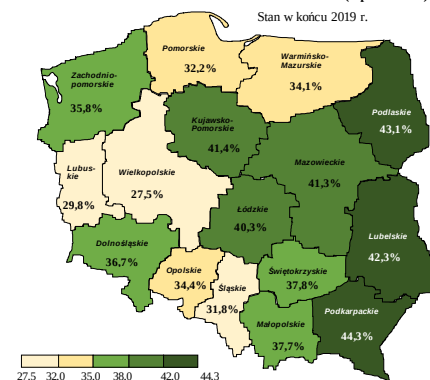
¹ W ramach statystyki publicznej od 1993 r. w okresach kwartalnych gromadzone są informacje dotyczące osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy (tj. od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy, obliczony w pełnych miesiącach).

² W dalszej analizie jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przyjęto 36 miesięcy.

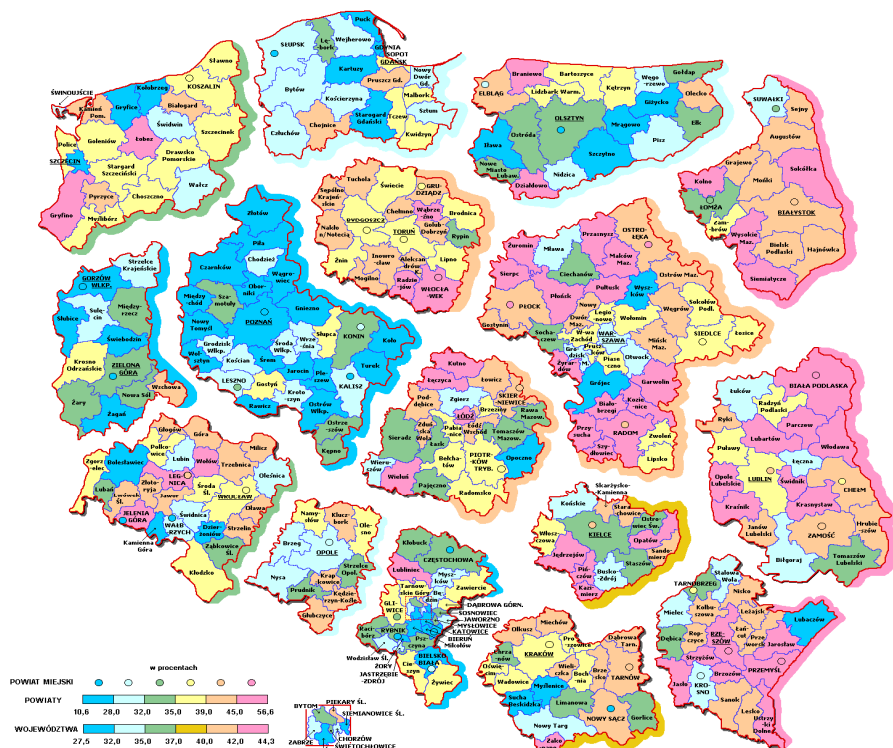
Poziom bezrobocia był zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju. Najwyższa liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2019 r. znajdowała się w województwie mazowieckim (50,8 tys. osób). Natomiast najmniej bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zarejestrowanych było w województwie lubuskim (5,5 tys. osób). Powyższe dane mają związek z rozkładem liczby bezrobotnych w poszczególnych województwach, jak i liczby ludności.

W końcu 2019 r. **odsetek pozostających bez pracy ponad rok w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 27,5% w województwie wielkopolskim do 44,3% w podkarpackim.**

UDZIAŁ POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE (w procentach)

Udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2019 r.

Udział osób pozostających bez pracy pow. 12 m-cy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Najwyższa wartość w %	45,4	44,3	56,7	56,6
Najniższa wartość w %	30,9	27,5	14,0	10,6
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	14,5	16,8	42,7	46,0

Najwięcej powiatów o najwyższych udziałach pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy znajdowało się w województwach mazowieckim, podkarpackim, lubelskim i kujawsko-pomorskim, zaś w najlepszej sytuacji pozostawali bezrobotni w powiatach zachodniej Polski. **Odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy kształtował się w przedziale od 10,6% w mieście Ruda Śląska (śląskie) do 56,6% w powiecie kolneńskim (podlaskie), a więc rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 46 p. p. (wobec 42,7 p. p. w końcu 2018 r.).**

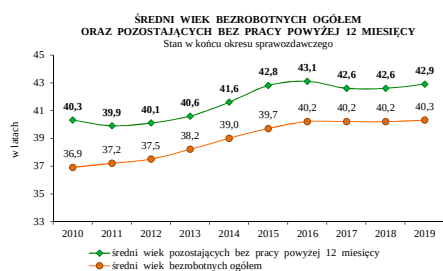
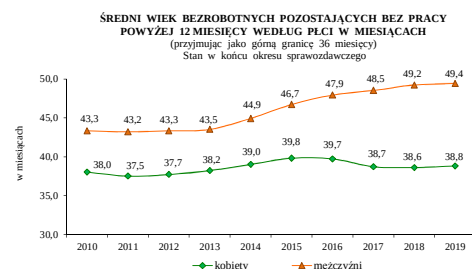
Analogicznie do populacji bezrobotnych ogółem, również **wśród bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok, nieco częściej domniwowali mieszkańcy miast. W końcu 2019 r. stanowili oni bowiem 50,9% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.** Na wsi mieszkało 161,5 tys. pozostających bez pracy ponad rok, tj. o 12% mniej niż rok wcześniej. Liczba zamieszkałych

w mieście spadła zaś o 16,3%. Udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się był wyższy na wsi niż w mieście – 39,8% wobec 36,3%.

Wśród osób pozostających bez pracy ponad rok zdecydowanie przeważały kobiety. W końcu 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 202,1 tys. kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (tj. 61,4% zarejestrowanych pow. 12 miesięcy) i 126,8 tys. mężczyzn (tj. 38,6%). Z drugiej strony na uwagę zasługuje fakt, że **liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowana w końcu 2019 r. była o prawie 80% niższa od najwyższej w historii bezrobocia po 1993 r.** odnotowanej w końcu I kwartału 2004 r. (967 tys. osób).

W porównaniu do końca 2018 r. liczba zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy bezrobotnych kobiet spadła o 14,9%, natomiast wśród zarejestrowanych w tej grupie mężczyzn odnotowano spadek o 13,1%. **W tym samym czasie liczba bezrobotnych kobiet ogółem spadła o 11,7%, a mężczyzn o 9,2%.**

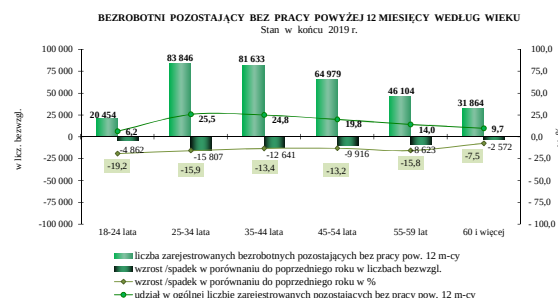
Średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy kobiet był niższy niż bezrobotnych mężczyzn o 6 lat. **Z kolei kobiety pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2019 r. były o ponad 10 lat młodsze od mężczyzn w omawianej grupie.**

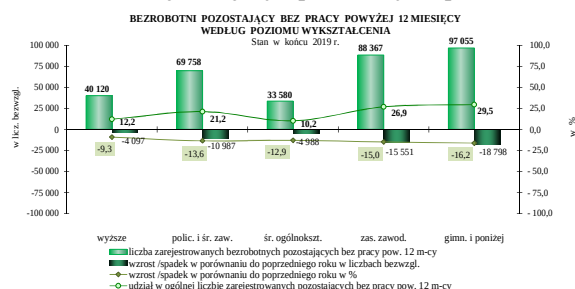
Postępujące zmiany demograficzne miały odbicie w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych, w której coraz wyraźniej widoczny był proces starzenia się ludności. **Średni wiek zarejestrowanych bezrobotnych, który w końcu 2003 r. wynosił 35 lat, zwiększył się do ponad 40 lat w końcu 2019 r. Z kolei średni wiek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększył się do blisko 43 lat.** Choć osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy były starsze niż bezrobotni ogółem to warto zauważyć, że od kilku lat średni wiek bezrobotnych pozostawał na zbliżonym poziomie.

W końcu 2019 r. najbardziej liczną grupę wśród bezrobotnych powyżej 12 miesięcy (25,5%) stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Licznie reprezentowane były również osoby w wieku 35-44 lata (24,8%).

Najbardziej narażone na pozostawanie bez pracy ponad 12 miesięcy były osoby w starszych grupach wiekowych. Świadczył o tym zarówno średni czas pozostawania bez pracy, jak również udział bezrobotnych zarejestrowanych ponad rok w poszczególnych grupach wiekowych. Odsetek ten wzrastał wraz z wiekiem bezrobotnych osób. Udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogółem bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych kształtował się od 19,3% wśród bezrobotnych w grupie 18-24 lata do 53% wśród bezrobotnych w wieku powyżej 60 lat.³

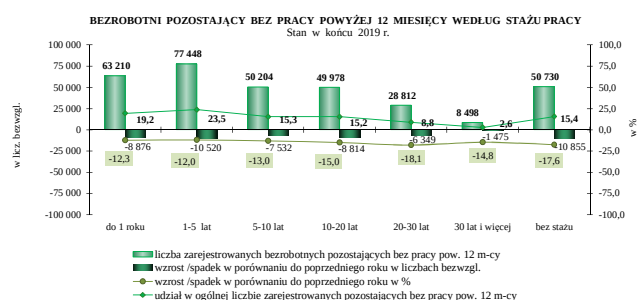
W porównaniu z 2018 r. spadek liczby bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok od momentu zarejestrowania dotyczył bezrobotnych we wszystkich grupach wiekowych. Największy spadek odnotowano w grupie 18 - 24 lata, wyniósł on 19,2%, zaś najmniejszy spadek wystąpił wśród osób w grupie powyżej 60 roku życia - 7,5%.

Dane statystyczne pokazują, że **im osoba miała wyższy poziom wykształcenia, tym występowało mniejsze prawdopodobieństwo jej długiego pozostawania bez pracy. W końcu 2019 r. wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 32%, natomiast wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej 42,2%.** Ponadto, w końcu omawianego okresu osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej stanowiły aż 56,4% ogółu zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (52%

wśród zarejestrowanych ogółem).

W końcu 2019 r. wśród osób bezrobotnych ogółem, jak i pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy dominowały osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat (77,4 tys., tj. 23,5% pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy). Kolejnymi licznymi grupami bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy były osoby posiadające do 1 roku stażu pracy oraz osoby bez stażu pracy. Osoby z tych grup w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej roku stanowiły odpowiednio 19,2% i 15,4%. Kategorie te przede wszystkim dotyczyły ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 8,5 tys. osób, tj. 2,6% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

³ Do obliczeń średniego czasu pozostawania bez pracy w ostatnim przedziale wiekowym przyjęto 60-65 lat.

W końcu 2019 r. na znalezienie się w grupie pozostających bez pracy ponad rok najbardziej narażone były osoby bez stażu pracy oraz osoby ze stażem pracy 20-30 lat, gdyż odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem w tych grupach wyniósł odpowiednio 46% i 38,9%. Najmniejsze udziały pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupach bezrobotnych z ponad 30-letnim stażem pracy – 31% oraz ze stażem pracy 1–5 lat – 35,5%.

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni w końcu 2019 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych	w liczbach bezwzględnych	w % do ogółem
Ogółem	866 374	328 880	38,0
z tego:			
dotychczas nie pracujący	110 225	50 730	46,0
poprzednio pracujący	756 149	278 150	36,8
z tego w sekcjach:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22 839	8 291	36,3
Górnictwo i wydobywanie	1 762	717	40,7
Przetwórstwo przemysłowe	131 727	49 240	37,4
Wytwarzanie i zaopatr. w en. elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 432	634	44,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7 453	2 724	36,5
Budownictwo	64 235	22 479	35,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	133 925	51 907	38,8
Działalność zw. z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	27 891	9 769	35,0
Transport i gospodarka magazynowa	22 035	6 969	31,6
Informacja i komunikacja	5 631	1 920	34,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10 130	3 735	36,9
Działalność zw. z obsługa rynku nieruchomości	6 143	2 461	40,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17 967	6 316	35,2
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	49 214	17 214	35,0
Administracja publ. i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	36 048	15 153	42,0
Edukacja	20 156	7 774	38,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21 568	7 901	36,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7 017	2 360	33,6
Pozostała działalność usługowa	45 358	17 858	39,4
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1 975	848	42,9
Organizacje i zespoły eksterytorialne	169	54	32,0
Działalność niezidentyfikowana	121 474	41 826	34,4

Źródło: Załącznik 2 do sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

W 2019 r., w porównaniu do stanu z końca 2018 r., spadek poziomu bezrobocia odnotowany został we wszystkich grupach ze względu na staż pracy, przy czym najwyższy dotyczył osób ze stażem pracy 20 - 30 lat (o 18,1%, tj. 6,3 tys. osób) oraz osób bez stażu (o 17,6%, tj. 10,9 tys.).

W końcu 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 756,1 tys. osób poprzednio pracujących, w tym 278,2 tys. osób (36,8%) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. W porównaniu z końcem 2018 r. liczba zarejestrowanych poprzednio pracujących spadła o 83,3 tys. osób (9,9%), natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy poprzednio pracujących spadła o 43,6 tys. osób, tj. o 13,5%.

Najwięcej bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok pracowało w sekcji handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 51,9 tys. osób, tj. 38,8% bezrobotnych poprzednio pracujących w tej sekcji. Najmniej zaś osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy pracowało przed zarejestrowaniem się w sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne – 54 osoby. Wśród osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących było 50,7 tys. osób (46%) pozostających bez pracy ponad rok. Odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących w poszczególnych sekcjach kształtował się od 31,6% w sekcji transport i gospodarka magazynowa do 44,3% w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz (...).

Trudności ze znalezieniem zatrudnienia miały przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach. Wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowana była grupa pracowników usług i sprzedawców – 69,9 tys. osób, tj. 25,1% ogółu poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 62 tys. osób (tj. 22,3%).

W końcu 2019 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najmniej było osób posiadających zawody mieszczące się w grupie zawodowej siły zbrojne – 0,1 tys., tj. 0,04% bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad rok. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych ponad rok wśród poprzednio pracujących w danej grupie wystąpił w grupach: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (41,9% poprzednio pracujących bezrobotnych w tej grupie zawodowej), pracownicy usług i sprzedawcy (39,8%) oraz pracownicy wykonujący prace proste (38,6%).

W końcu 2019 r. zarejestrowanych było 17,7 tys. bezrobotnych powyżej 12 miesięcy nie posiadających zawodu, co stanowiło 6,4% osób poprzednio pracujących zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Wśród osób poprzednio pracujących i nie posiadających zawodu 33,4% pozostawało bez pracy ponad rok podczas, gdy wśród posiadających zawód, odsetek ten wyniósł 37%.

W malejącym rankingu zawodów wg liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania **w pierwszych 10 zawodach było 83,3 tys. osób poszukujących zatrudnienia**

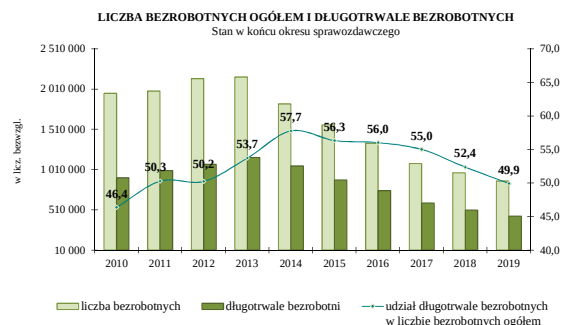
Zawód	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni poprzednio pracujący		w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		
	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w % do poprzednio pracujących
Ogółem	866 374		756 149		278 150		36,8
Bez zawodu	122 227		53 011		17 693		33,4
Posiadający zawody	744 147		703 138		260 457		37,0
w tym:							
Sprzedawca	81 083	1	80 181	1	33 763	1	42,1
Kucharz	23 217	2	20 329	2	7 971	2	39,2
Robotnik gospodarczy	18 226	3	18 155	3	7 219	3	39,8
Ślusarz	16 150	4	15 592	5	5 733	4	36,8
Pomocniczy robotnik budowlany	15 874	5	15 796	4	5 593	5	35,4
Fryzjer	12 735	7	12 192	6	4 921	6	40,4
Technik ekonomista	13 725	6	12 093	7	4 919	7	40,7
Murarz	12 206	8	11 931	8	4 854	8	40,7
Krawiec	12 087	9	10 897	9	4 814	9	44,2
Pomocniczy robotnik w	8 401	11	8 318	10	3 543	10	42,6

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

ponad rok, co stanowiło 32% ogółu osób bezrobotnych od ponad 12 miesięcy poprzednio pracujących posiadających zawód. Bezrobotni w zawodzie sprzedawca zajmowali pierwszą lokatę w malejącym rankingu według liczby bezrobotnych ogółem, bezrobotnych poprzednio pracujących oraz bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. W końcu 2019 r. w ewidencji bezrobotnych było 33,8 tys. poprzednio pracujących sprzedawców pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 13% bezrobotnych od ponad roku, którzy pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego i posiadali zawód. Na dalszych pozycjach uplasowali się: kucharze – 8 tys. osób (3,1%) oraz robotnicy gospodarczy – 7,2 tys. osób (2,8%).

II. Długotrwale bezrobotni

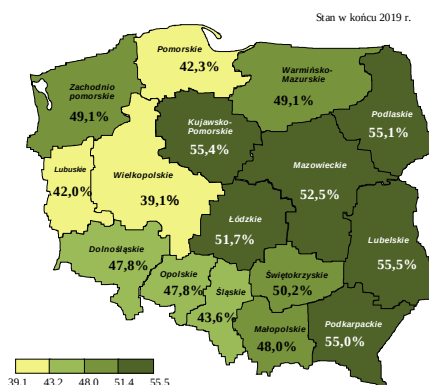
Dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych według definicji zawartej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obejmowały szerszą grupę osób niż tylko pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

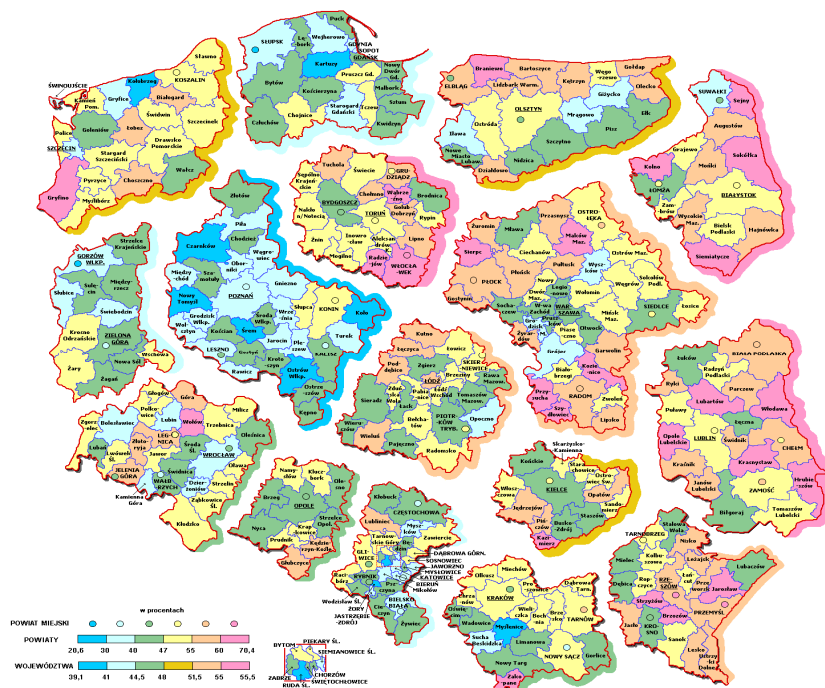
Według stanu w końcu 2019 r. w rejestrach urzędów pracy było **432,4 tys. osób długotrwale bezrobotnych**. W porównaniu do stanu z końca 2018 r. odnotowano spadek tej liczby o 14,7% (tj. o 74,8 tys. osób) przy spadku liczby bezrobotnych ogółem o 10,6%. Tym samym zmniejszył się odsetek długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 52,4% w końcu 2018 r. do 49,9% w końcu 2019 r.

Terytorialne zróżnicowanie charakteryzowało polski rynek pracy. W związku z tym również poziom długotrwałego bezrobocia był zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju. W końcu omawianego okresu **odsetek długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 39,1% w województwie wielkopolskim do 55,5% w lubelskim**. Tym samym rozpiętość wskaźnika udziału długotrwale bezrobotnych w liczbie ogółem zarejestrowanych w danym województwie wyniosła 16,4 p. p., czyli wzrosła w porównaniu z 2018 r. o 1,5 p. p. Oznacza to, że terytorialne dysproporcje na poziomie województw pogłębiły się.

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTÓW (w procentach)

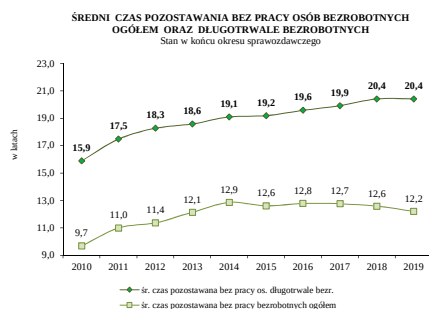
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2019 r.

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Najwyższa wartość w %	57,8	55,5	71,9	70,4
Najniższa wartość w %	42,9	39,1	22,2	20,6
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	14,9	16,4	49,7	49,8

W przypadku powiatów odsetek długotrwale bezrobotnych kształtował się w przedziale od 20,6% w powiecie kartuskim (pomorskie) do 70,4% w powiecie włocławskim (kujawsko-pomorskie), zatem rozpiętość odsetka długotrwale bezrobotnych wśród bezrobotnych ogółem pozostała w zasadzie bez zmian w stosunku do 2018 roku (49,8 p. p. w końcu 2019 r. wobec 49,7 p. p. w końcu 2018 r.). Na uwagę zasługuje fakt, że w 163 powiatach odsetek długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem był równy wartości w kraju lub od niej wyższy (49,9%), a w 217 powiatach był niższy.

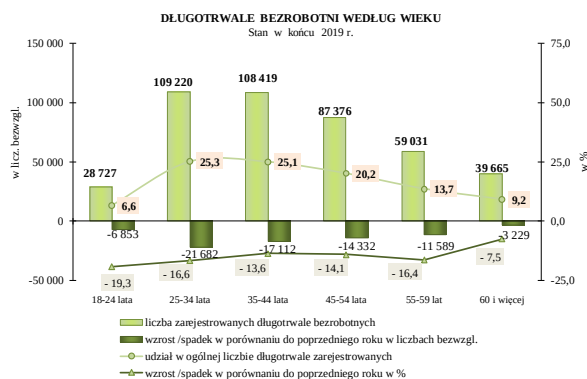

Do 2018 roku zauważalny był proces wydłużania się średniego czasu pozostawania bez pracy osób długotrwale bezrobotnych. W końcu 2019 r. wyniósł jednak tyle samo co rok wcześniej i był o 4,5 miesiąca dłuższy niż w końcu 2010 r. (20,4 miesiąca wobec 15,9 miesiąca). **Wśród osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2019 r. było 208,8 tys. osób zamieszkałych na wsi (tj. 48,3% ogółu długotrwale bezrobotnych) i 223,7 tys. osób zamieszkałych w mieście (51,7%).** W liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi status długotrwale bezrobotnych posiadało 51,4%, a wśród bezrobotnych w mieście 48,6%. W końcu 2019 r. długotrwale bezrobotni mieszkańcy wsi pozostawali w ewidencji bezrobotnych o 0,7 miesiąca dłużej niż mieszkańcy miast (20,7 miesiąca na wsi wobec 20 miesięcy w mieście).

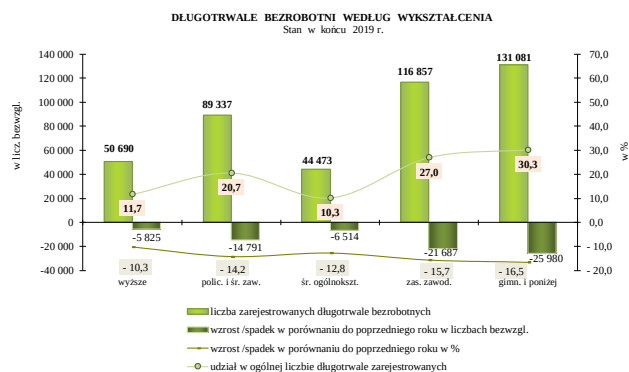
Wśród osób długotrwale bezrobotnych, podobnie jak w populacji bezrobotnych ogółem, przeważały kobiety. Warto dodać, że kobiety bezrobotne ogółem, jak i długotrwale bezrobotne były młodsze oraz lepiej wykształcone od mężczyzn, a mimo to miały większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i dłużej pozostawały bezrobotne. W końcu 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 258,4 tys. kobiet długotrwale bezrobotnych i 174 tys. mężczyzn. **Odsetek kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych zmniejszył się z 60% w końcu 2018 r. do 59,8% w końcu 2019 r.** W tym samym okresie odsetek kobiet wśród zarejestrowanych ogółem również spadł – (z 56% do 55,3%). W populacji bezrobotnych ogółem w końcu 2019 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadły około 124 kobiety, w przypadku długotrwale bezrobotnych na 100 mężczyzn przypadło około 148 długotrwale bezrobotnych kobiet.

Kobiety charakteryzował dłuższy czas pozostawania bez pracy niż mężczyźni. Długotrwale bezrobotne kobiety w końcu 2019 r. średnio pozostawały w ewidencji 20,9 miesiąca, podczas gdy dla mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 19,6 miesiąca, a więc był o 1,3 miesiąca krótszy.

W końcu 2019 r. średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych wyniósł 40,3 roku, zaś **średni wiek długotrwale bezrobotnych wyniósł 42,7 roku, czyli był o ponad 2 lata wyższy.**⁴ Najbardziej liczną grupę wśród długotrwale bezrobotnych – 25,3% – stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (27,3% wśród ogółem bezrobotnych) oraz w wieku 35-44 lata – 25,1% (24,0% w liczbie bezrobotnych ogółem). **Najbardziej narażone na znalezienie się w grupie długotrwale bezrobotnych były osoby w starszych grupach wiekowych.** Udział długotrwale bezrobotnych w ogółem zarejestrowanych w poszczególnych grupach wiekowych w końcu 2019 r. kształtował się od 27,1% w grupie bezrobotnych w wieku 18-24 lata do 60,7% wśród bezrobotnych w wieku 55-59 lat i 65,9% dla osób w wieku 60 lat i więcej. Potwierdza to, że wraz z wiekiem zmniejszały się szanse na szybkie uzyskanie zatrudnienia. Należy jednak zaznaczyć, że w 2019 r. we wszystkich grupach wiekowych odnotowano spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych.

Wykształcenie miało znaczenie w kontekście poszukiwania zatrudnienia. Im wyższy poziom wykształcenia, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że dana osoba znalazła się w sytuacji długotrwałego bezrobocia, co nie oznaczało, że samo posiadanie wyższego wykształcenia wykluczało długie pozostawanie bez pracy. **Wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym odsetek długotrwale bezrobotnych był najniższy i wyniósł 40,5%. W pozostałych grupach ze względu na poziom wykształcenia odsetek ten wzrastał do 57% dla bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej.**

W końcu 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 50,7 tys. osób długotrwale bezrobotnych z wyższym wykształceniem i stanowiły one 11,7% długotrwale bezrobotnych. Przy czym należy zaznaczyć, że osoby długotrwale bezrobotne miały niższy poziom wykształcenia niż ogółem zarejestrowani, gdyż wśród bezrobotnych ogółem odsetek legitymujących się wyższym wykształceniem wynosił 14,4%. Wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne/podstawowe i poniżej posiadało 52% bezrobotnych ogółem i aż 57,3% długotrwale bezrobotnych.

⁴ Do obliczeń średniego czasu pozostawania bez pracy w ostatnim przedziale wiekowym przyjęto 60-65 lat.

W końcu omawianego okresu najwyższe prawdopodobieństwo znalezienia się w grupie długotrwale bezrobotnych dotyczyło osób nie posiadających stażu pracy – 56,1% bezrobotnych w tej grupie spełniało kryteria by być zaliczonymi do kategorii długotrwale bezrobotnych. W pozostałych kategoriach odsetek ten był niższy i kształtował się od 47,4% w przypadku bezrobotnych ze stażem pracy od 1 do 5 lat do 53,1% w przypadku doświadczenia poniżej 1 roku pracy. W najlepszej sytuacji były osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 36% bezrobotnych w tej grupie było długotrwale bezrobotnymi, co może wynikać z faktu, że osoby te w miarę szybko nabywały prawo do świadczeń przedemerytalnych lub osiągały wiek emerytalny.

Długotrwale bezrobotnymi w końcu 2019 r. było 54,9% bezrobotnych bez zawodu i 49,1% bezrobotnych posiadających zawód. Najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych wystąpił w grupach: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (59% bezrobotnych w tej grupie zawodowej), pracownicy wykonujący prace proste (52,9%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (52,4%).

W 2019 r. status osoby długotrwale bezrobotnej uzyskało 375,8 tys. osób (o 15,7% mniej niż w 2018 r.), co stanowiło 25,1% napływu bezrobotnych w tym okresie. Z kolei **odpływ z bezrobocia długotrwale bezrobotnych wyniósł 450,6 tys. osób**, czyli był o 15,5% niższy niż w 2018 r. Długotrwale bezrobotni wyłączeni z ewidencji stanowili 28,2% ogółu wyrejestrowanych w 2019 r.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji osób długotrwale bezrobotnych były podjęcia pracy (167,2 tys. długotrwale bezrobotnych, tj. 37,1% odpływu długotrwale bezrobotnych). W 2019 r. prace niesubsydiowane podjęło 142,2 tys. osób z omawianej grupy (31,5% odpływu długotrwale bezrobotnych), natomiast subsydiowane zatrudnienie podjęło 25 tys. osób (5,6% odpływu długotrwale bezrobotnych).

W 2019 r. udział w aktywnych programach rynku pracy w Polsce rozpoczęło 71,1 tys. osób długotrwale bezrobotnych i stanowili oni 24,7% ogółu bezrobotnych, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach.

W porównaniu z 2018 r. liczba objętych aktywnymi programami długotrwale bezrobotnych spadła 23,2 tys. osób, tj. o 24,6%.

Znacząca była liczba długotrwale bezrobotnych, którzy rozpoczęli staże – 24,1 tys. długotrwale bezrobotnych, prace społecznie użyteczne – 15,8 tys. osób i szkolenia – 6,2 tys. osób. Prace interwencyjne rozpoczęło 7,1 tys. osób, roboty publiczne 5,8 tys. osób, działalność gospodarczą rozpoczęło 5,4 tys. długotrwale bezrobotnych, a prace w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego podjęło 3,9 tys. osób.

Z form aktywizacji wprowadzonych nowelą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie 27.05.2014 r., przeznaczonych również dla długotrwale bezrobotnych skorzystało w 2019 r. łącznie 1,5 tys. długotrwale bezrobotnych, w tym najwięcej osób rozpoczęło: pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż. (0,5 tys.), prace społecznie użyteczne w ramach PAI (0,3 tys. osób) oraz podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (0,3 tys.).

W 2019 r. gotowości do pracy nie potwierdziło 90,7 tys. długotrwale bezrobotnych i stanowili oni 29,5% odpływu bezrobotnych z tego powodu. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 56,1 tys. osób długotrwale bezrobotnych (43,5% wyrejestrowań z tej przyczyny). Jednocześnie ponad 73% osób, które zostały wyłączone ze statystyki urzędów pracy z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego było długotrwale bezrobotnymi.

Wyszczególnienie		Bilans bezrobotnych ogółem w 2019 r.	Bilans długotrwale bezrobotnych w 2019 r.	Długotrwale bezrobotni w % do ogółem
Napływ		1 496 526	375 834	25,1
Odpływ		1 599 040	450 631	28,2
w tym	podjęcia pracy	794 634	167 174	21,0
	pracy niesubsydiowanej	662 794	142 150	21,4
	pracy subsydiowanej	131 840	25 024	19,0
	pracy interwencyjnych	35 506	7 097	20,0
	robotów publicznych	18 185	5 809	31,9
	podjęcia działalności gospodarczej	32 607	5 429	16,6
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	266	9	3,4
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23 729	3 940	16,6
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	9 852	330	3,3
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	803	47	5,9
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	2	0	0,0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	2	0	0,0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	13	2	15,4
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	1 513	455	30,1
	inne	9 628	1 915	19,9
	rozpoczęcia szkolenia	34 226	6 220	18,2
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	3 283	251	7,6
	rozpoczęcia stażu	101 728	24 085	23,7
	w tym w ramach bonu stażowego	375	24	6,4
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego	55	5	9,1
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	19 858	15 788	79,5
	w tym w ramach PAI	482	349	72,4
Bezrobotni, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach rynku pracy		287 707	71 122	24,7

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 o rynku pracy

Struktura bezrobotnych ogółem, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się oraz długotrwale bezrobotnych w końcu okresu sprawozdawczego

Wyszczególnienie		Zarejestrowani bezrobotni ogółem w końcu 2019 r.		Bezrobotni powyżej 12 miesięcy w końcu 2019 r.		(kolumna 3:1) udział pozostających pow. 12 m-cy w bezrobotnych ogółem w poszczeg. kategoriach w %	Wzrost/spadek liczby bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w 2019 r. w porównaniu do stanu z końca 2018 r.		Długotrwale bezrobotni w końcu 2019 r.		(kolumna 8:1) udział długotrwale bezrobotnych w bezrobotnych ogółem w poszczeg. kategoriach w %	Wzrost/spadek długotrwale bezrobotnych w 2019 r. w porównaniu do stanu z końca 2018 r.	
		w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%	w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%		w liczbach bezwzgl.	w %	w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%		w liczbach bezwzgl.	w %
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem		866 374	100,0	328 880	100,0	38,0	-54 421	-14,2	432 438	100,0	49,9	-74 797	-14,7
płeć	kobieta	479 415	55,3	202 050	61,4	42,1	-35 382	-14,9	258 405	59,8	53,9	-45 683	-15,0
	mężczyzna	386 959	44,7	126 830	38,6	32,8	-19 039	-13,1	174 033	40,2	45,0	-29 114	-14,3
miejsce zamieszkania	wieś	405 860	46,8	161 516	49,1	39,8	-21 947	-12,0	208 768	48,3	51,4	-30 644	-12,8
	miasto	460 514	53,2	167 364	50,9	36,3	-32 474	-16,3	223 670	51,7	48,6	-44 153	-16,5
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	97 936	11,3	x	x	x	x	x	12 106	2,8	12,4	-2 368	-16,4
	1-3	170 273	19,7	x	x	x	x	x	29 130	6,7	17,1	-4 651	-13,8
	3-6	134 703	15,5	x	x	x	x	x	25 683	5,9	19,1	-4 819	-15,8
	6-12	134 582	15,5	x	x	x	x	x	38 826	9,0	28,8	-8 825	-18,5
	12-24	127 706	14,7	127 706	38,8	100,0	-15 779	-11,0	127 300	29,4	99,7	-15 775	-11,0
	pow. 24	201 174	23,2	201 174	61,2	100,0	-38 642	-16,1	199 393	46,1	99,1	-38 359	-16,1
wiek	18-24 lata	106 145	12,3	20 454	6,2	19,3	-4 862	-19,2	28 727	6,6	27,1	-6 853	-19,3
	25-34	236 601	27,3	83 846	25,5	35,4	-15 807	-15,9	109 220	25,3	46,2	-21 682	-16,6
	35-44	208 294	24,0	81 633	24,8	39,2	-12 641	-13,4	108 419	25,1	52,1	-17 112	-13,6
	45-54	157 940	18,2	64 979	19,8	41,1	-9 916	-13,2	87 376	20,2	55,3	-14 332	-14,1
	55-59	97 221	11,2	46 104	14,0	47,4	-8 623	-15,8	59 031	13,7	60,7	-11 589	-16,4
	60 lat i więcej	60 173	6,9	31 864	9,7	53,0	-2 572	-7,5	39 665	9,2	65,9	-3 229	-7,5
wykształcenie	wyższe	125 187	14,4	40 120	12,2	32,0	-4 097	-9,3	50 690	11,7	40,5	-5 825	-10,3
	policealne i śr. zawod.	191 614	22,1	69 758	21,2	36,4	-10 987	-13,6	89 337	20,7	46,6	-14 791	-14,2
	średnie ogólnoksz.	98 997	11,4	33 580	10,2	33,9	-4 988	-12,9	44 473	10,3	44,9	-6 514	-12,8
	zasadnicze zawodowe	220 807	25,5	88 367	26,9	40,0	-15 551	-15,0	116 857	27,0	52,9	-21 687	-15,7
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	229 769	26,5	97 055	29,5	42,2	-18 798	-16,2	131 081	30,3	57,0	-25 980	-16,5
staż pracy	do 1 roku	171 401	19,8	63 210	19,2	36,9	-8 876	-12,3	91 035	21,1	53,1	-14 086	-13,4
	1-5	217 918	25,2	77 448	23,5	35,5	-10 520	-12,0	103 346	23,9	47,4	-14 772	-12,5
	5-10	134 808	15,6	50 204	15,3	37,2	-7 532	-13,0	65 492	15,1	48,6	-10 505	-13,8
	10-20	130 632	15,1	49 978	15,2	38,3	-8 814	-15,0	64 818	15,0	49,6	-11 778	-15,4
	20-30	73 972	8,5	28 812	8,8	38,9	-6 349	-18,1	36 004	8,3	48,7	-8 169	-18,5
	30 lat i więcej	27 418	3,2	8 498	2,6	31,0	-1 475	-14,8	9 868	2,3	36,0	-1 806	-15,5
	bez stażu	110 225	12,7	50 730	15,4	46,0	-10 855	-17,6	61 875	14,3	56,1	-13 681	-18,1

Źródło: Załączniki 1 i 5 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy